

«اخلاق» کالای کمیاب این روزهای بازار

با افزایش نرخ بیشتر کالاها در روزهای اخیر، بزرگ‌ترین سوال این است که علت این گرانی‌ها چیست و راه حل کاهش آن کدام است.

جام جم آنلاین: با افزایش نرخ بیشتر کالاها در روزهای اخیر، بزرگ‌ترین سوال این است که علت این گرانی‌ها چیست و راه حل کاهش آن کدام است.

نگاهی به مجموع نظرات کارشناسی ابراز شده نشان می‌دهد که علت گرانی‌ها و همچنین راه حل کاهش آن را نباید در یک عامل و یک دستگاه و یک فرد جستجو کرد، از نوسانات قیمت ارز گرفته تا افزایش هزینه تولید و سوءاستفاده برخی محتکران و نابسامانی نظام توزیع و نبود مدیریت یکپارچه و تصمیمات بخشی و ناهماهنگ و سایر عوامل پشت‌پرده، هر یک سهمی در گرانی‌های اخیر دارد، اما این محاسبات همه اقتصادی و فرمولی است.

گویا توجه نداریم که گونه‌ای دیگر از محاسبات هم وجود دارد که می‌تواند بیش از روش‌های اقتصادی و دست‌کم هم تراز آنها به کاهش قیمت‌ها کمک کند.

سخن از «#171;اخلاق» است؛ اخلاقی که می‌توان آن را مترادف «#171;انصاف» که در سال‌هایی نه‌چندان دور زینت‌بخش کسب و کار ایرانی بود، دانست.

پرسش بزرگ این است که این اخلاق تا چه حد در این روزهای کسب و کار ما حضور دارد؟ تولیدکننده، واردکننده، بنکدار، توزیع‌کننده و سرانجام مغازه‌دار وقتی به حساب و کتاب عرضه و فروش جنس خود به غیر می‌رسند، چه سهمی از انصاف و اخلاق را در آن لحاظ می‌کنند و چقدر مراعات مردم را می‌کنند؟ چقدر به این می‌اندیشند که در حین کسب و کار هم می‌توان راهی برای کاهش هزینه‌ای به نفع مردم پیدا کرد؟ چقدر به برکت در کسب و کارشان معتقدند؟ چقدر وقت می‌گذارند که فکر کنند سهم دادن به منافع خلق خدا در سبد سودشان، دست‌های نامرئی توزیع رزق و روزی الهی را طوری به کار می‌اندازد که «#171;یک بدهند، صد می‌گیرند»؟ شاید عده‌ای که زیاد هم هستند، فکر کنند شرایط و مقتضیات زندگی و اقتصاد نوین و علمی این جنس حرف‌ها را قدیمی و موزه‌ای کرده است و دیگر زمان آن گذشته است و تکنولوژی شرایط پیچیده زندگی لوکس و تجمل‌خواه مجال این حرف‌ها را نمی‌دهد، لذا اخلاق را باید در قصه‌ها جستجو کرد. غافل از این که این حرف‌ها بهانه‌ای بیش نیست.

چرا که شرایط روز و اقتصاد مدرن مشغله‌هایی که هر یک از ما لاجرم به آن مبتلاییم، واقعیت و کارکرد اخلاق و حاکمیت برکت و انصاف بر کسب و کار را نفی نمی‌کند و کماکان بهترین راه‌حل برای کاهش قیمت‌هاست.

آنجا که ورائی هر حساب و کتاب و سود و زیانی منافع خلق خدا، منافع تولیدکننده و واردکننده و بنکدار و فروشنده و مغازه‌دار به حساب بیاید و همه از برکت الهی حاصل از این خوش‌نیتی، سفره‌هایی حلال و پربار را در برابر عزیزانشان بگسترانند.

سیدعلی دوستی موسوی - گروه اقتصاد